

BREGNBJERGNYT

Kontaktblad for Bregnbjergskolen

nr. 3.

marts 1967

1. årg.

A P R O P O S skolefesten

.....

Indhold:

USA I DAG
DANMARK I MORGEN

OPLÆG TIL DEBAT

SKOLENS DAGBOG

Der er tradition for, at man hvert år afholder skolefest. Mange skoler har i hvert fald den tradition.

Man kunne vel stille det spørgsmål, om det i det hele taget er noget, som skolerne bør ofre tid og kræfter på?

Der ligger næsten altid et stort og tidskrævende arbejde bag fremførelsen af skolekomedie og lignende opgaver.

Jeg tror, at man må vurdere det, der sker under arbejdet med en fællesopgave ud fra den synsvinkel, at der ud af arbejdet vokser et kammeratskab og et sammenhold, som bevirker, at den enkelte føler sig som medlem af det samfund, som han eller hun er i til hverdag.

Jeg tror også, at vi - forældre, børn og lærere - har brug for at opleve en festlig stund sammen, der ligesom bryder den lange række af hverdage.

Hvis skolefesten har bevirket noget af dette, hvis den har bragt os nærmere hinanden og har været en oplevelse, som vi mindes med glæde, så har den været indsatsen værd, men har den ikke det, tjah - så hører den ikke naturligt hjemme blandt de begivenheder i skoleåret, som kan tilkomme prædikatet: traditioner.

LC

U S A i dag .

- 2 -

D a n m a r k i m o r g e n ?

H. C. Kjær Larsen er en af Bregnbjergskolens fastansatte lærere. Efter 8 års arbejde ved skolen opnåede han fra januar 1966 orlov for at foretage en 18 måneders studierejse til USA.

Den første del af opholdet var henlagt til Antioch College, Ohio, men gennem det sidste år har Kjær Larsen været ansat som lærer ved en af skolerne i Berea, Ohio.

Vor kollega vender tilbage til arbejdet på Bregnbjergskolen fra august dette år.

(red.)

Ifølge stedlige aviser går det hedt til i den amerikanske skoleverden: "26 Cleveland-lærere overfaldet af elever" - "Lærere i Los Angeles arbejder under politibeskyttelse" - "22.000 lærere i Chicago indvarsler strejke". Overskrifterne fortæller imidlertid om tilstande, der er langt fra at være typiske.

Det var med nogen betænkelighed, at jeg besluttede at efterkomme opfordringen til at skrive noget om amerikanske skoleforhold, da emnet er ubegrænset. Endvidere synes det at være særdeles vanskeligt at få øje på, hvad der er typisk. Jo flere skoler man besøger, desto vanskeligere bliver det at generalisere.

Den ensartethed, der kendetegner Danmark m.h.t. skolestruktur, undervisningspligt, eksamenskrav, læreruddannelse og lærerløn, vil man lede forgæves efter i USA. Ikke blot er normerne forskellige fra stat til stat, men også inden for hver af de 50 stater.

Traditionelt hæger amerikaneren om sin ret til at løse problemer lokalt; han ønsker ikke at blive sat under administration fra Washington eller noget andet sted. I princippet kan indbyggerne i hver kommune opbygge deres skolevæsen efter forgodtbefindende. I meget høj grad er det lokale skatter, der betaler for skolerne, og interessen for økonomisk hjælp fra den nationale pengekasse afdæmpes i reglen af frygt for at komme i afhængighed og under kontrol. I kommuner, hvor man stadig opretholder separate skoler for farvede og hvide, giver man således helt afkald på statsstøtte.

Gode skoler koster penge, men langt fra alle kommuner har råd til at have gode skoler. I sydstaten Alabama disponerer man f.eks. kun over ca. 300 dollars pr. elev pr. år, mens man i New York kan spendere mere end 700 dollars. Rige kommuner har fine skolebygninger, gode lærebøger, moderne audio-visuelle hjælpemidler og et utal af ansøgere til ledige lærerembeder. Det er ikke underligt, at man

i fattige områder, hvor lærerne kun tilbydes halvdelen af den løn, de kunne tjene andetsteds, må affinde sig med dårligt udstyrede bygninger, høj klassekvotient og lærermangel.

Det er fristende at sige, at det i højere grad er skolebusserne end pædagogerne, der i de sidste årtier har bragt forandringer i det amerikanske skolebillede. Busserne har muliggjort en centralisering af undervisningen på de højere klassetrin i junior high schools og high schools. På grund af disse skolers store elevtal - ofte 2000 til 5000 elever - er det muligt her at tilbyde undervisning i mange valgfrie fag, strækkende sig fra sprog, historie og musik til værkstedslære, hår- og hudpleje og automobilkørsel. Enkelte kurser er obligatoriske, men ellers kan hver elev sammensætte sit eget program. High school er for alle kategorier af elever, og alle opfordres kraftigt til at blive i skolen til det 18. år. Opfordringerne gives ikke blot i skolerne, men også gennem annoncer i fjernsyn, aviser og på bagsiden af tændstikæsker.

9 års undervisningspligt er det almindelige i USA, men der er adskillige stater, der har udvidet undervisningspligten til 10 eller 11 år, en enkelt stat endog til 12 år. 5-dags-uge og lang sommerferie medfører imidlertid, at et amerikansk skoleår er 60-70 dage kortere end et dansk. "Vi prøver på at uddanne alle," hører man amerikanske skolefolk udtale med stolthed, og det må erkendes, at det er ret imponerende, at 70-80 % af nationens unge gennemfører 12 års skolegang.

Hverdagen i en amerikansk skole minder ikke meget om en dansk skoledag. Før og efter skoletid er der nærmest trafikchaos omkring en high school. 30-40 gule skolebusser har travlt med at transportere elever til og fra skole, og i hundredevis af de 16-18 årige kommer kørende til skole i egen vogn.

High school lærere underviser kun i ét fag, og det er lærerne, ikke eleverne, der har eget klasseværelse. Når en time er til ende, strømmer i tusindvis af elever ud ad dørene. Der er intet frikvarter, blot en 3 minutters pause, som går med at finde frem til næste klasseværelse.

I elementary schools (1. - 6. klasse) undgår man disse folkevandringer, idet børnene har samme lokale og samme lærerinde året igennem. (ca. 90 % af lærerkræfterne i elementary schools er kvinder.) Lærerinden har sjældent nogen stor faglig uddannelse i et bestemt fag, idet hun har specialiseret sig i at undervise ét bestemt klassetrin i alle fag. En skoledag begynder med en højtidelig edsaflæggelse til det amerikanske flag, men ellers går det slag i slag med regulære skolefag. Klassen udgør en lille verden for sig selv, og man følger ikke noget fastlagt skoleskema. Lærer og elever opnår at kende hinanden særdeles godt, da de er sammen fra kl. 8.20 - 14.45. Bortset fra 1 times frokostpause er der ingen frikvarter, så en skoledag kan forekomme lang, især for børn i 1. og 2. klasse. En effektiv udnyttelse af alle skoledagens minutter kan ikke forventes. Der er tid til at slappe af og fodre akvariefisk. Mens nogle elever vander blomster eller studerer, om de hvide mus har fået unger igen, kan man se andre elever arbejde med deres

regning eller engelsk; ikke alle behøver at arbejde med samme fag på samme tid. Det kan virke uorganiseret, men behøver ikke at være det. Det tilstræbes, at hjemlig hygge præger atmosfæren i klassen, og ingen tænker på at afbryde sit arbejde, endsige rejse sig op, når skoleinspektør eller skoledirektør træder ind i lokalet. Når skoledagen er til ende, lægges bøger og blyanter på plads i pultene, og børnene kan i reglen gå hjem uden at have hjemmearbejde at tænke på.

Inden for gode skolevæsener er det almindeligt at finde high schools, der råder over både sproglaboratorier og intern TV-station. De fleste europæiske lærere ville nok misunde deres amerikanske kollegers lette adgang til alle tænkelige audiovisuelle hjælpemidler. Skolefjernsyn har nu så mange gode og varierede programmer, at TV er et ganske dagligdags supplement til undervisningen.

Amerikanerne har aldrig været bange for at eksperimentere med nye tanker i deres skoler. Mange ideer og pædagogiske nyskabelser er i tidens løb kommet fra USA. Ved selvsyn har jeg erfaret, at der stadig er meget nyt at hente, både hvad angår målsætning, undervisningsmetoder og skolestruktur. Alt nyt behøver som bekendt ikke at være godt, men jeg skal ikke forsøge at vurdere, hvad der er godt eller dårligt endnu. Som gæstelærer har jeg i første omgang set det som min opgave at forstå det nye, ikke at dadle eller rose det.

H. C. Kjær Larsen

O P L Æ G T I L D E B A T

v/ amtskonsulent for ungdomsundervisningen
J. Damgård Christensen, Vojens

Man har bedt mig skrive lidt i forbindelse med artiklen "Oplæg til debat", der bragtes i sidste nr. af BREGNBJERGNYT.

Efter at jeg nu 5 steder i amtet har indledt en drøftelse angående den af Danmarks Lærerforening udsendte pjeces, kan jeg måske tillade mig at sige lidt om, hvorledes et forslag til en ny skolestruktur modtages blandt forældre, skolemyndigheder og lærere, idet jeg vil nøjes med at omtale de tre afsnit, der på de pågældende møder har givet anledning til størst debat.

Udvidelse af undervisningspligten. Der er givet i befolkningen et betydeligt flertal, der går ind for en udvidelse af undervisningspligten, selv om der også er fanatiske modstandere både blandt forældre og lærere.

Det, der giver anledning til den største debat, er dog spørgsmålet, om man skal tage 9 eller 10 år - og navnlig, hvor man skal kunne aftjene denne udvidelse. Der er bred enighed om, at efterskolerne her kommer med som en af de skoleformer, mange unge vil benytte - måske kun et år for derefter at vende tilbage til folkeskolen.

Man har videre drøftet, om man evt. skulle kalde udvidelsen for uddannelsespligt i stedet for undervisningspligt, således at en lærlingeuddannelse f.eks. med pligt til samtidig at følge en almen undervisning i f.eks. ungdomsskolen skulle kunne anerkendes.

Tilvalgsskolen. Det er mit indtryk, at de allerfleste går ind for tilvalgsskolen, men de færreste ønsker den indført foreløbig.

For det første er 1958-loven endnu så ny, at man næsten ikke orker at tænke på nu allerede igen at skulle til at begynde "forfra".

For det andet har 58-loven med 8. - 10. klasser, teknisk forberedelseseksamen o.s.v. fået en så god modtagelse hos elever, forældre og arbejdsgivere, at man vægrer sig ved at kaste vrage på den til fordel for noget nyt og ukendt.

Endelig ved man, at indførelse af tilvalgsskolen vil koste - dels økonomisk i form af flere lærere og flere klasseværelser, og dels vil det betyde nedlæggelse af endnu et antal skoler.

Pædagogisk samarbejde. En udvidelse af undervisningspligten og indførelse af tilvalgsskolen vil betyde væsentligt øgede krav om større samarbejde: lærere indbyrdes, lærere-elever, lærere-forældre, lærere-erhvervsliv, skole-myndigheder, og der kunne nævnes endnu flere sider.

Man får det indtryk, når man drøfter pædagogisk samarbejde, at det allerede i dag på mange områder kunne trænge til at blive forbedret. Det er meget vigtigt, at parterne kommer i kontakt med hinanden, og jo flere kontaktmuligheder, der gives, des bedre kommer man til at lære hinanden at kende, og des større forståelse og respekt får man for hinanden. Nærværende avis er et glimrende kontaktmiddel, som sammen med forskellige former for forældremøder nok skal fremme det rette klima mellem Brønbjergsskolen og dens forældrekræds.

Må jeg slutte med at sige, at jeg tror, vi i løbet af et par år har en undervisningspligt på 9 år, men at tilvalgsskolen som sådan ikke vil blive indført foreløbig. Dog vil de to skoleformer (realafdeling og 8. - 10. kl.) nok nærme sig hinanden mere og mere, og det er vel ikke helt utænkeligt, at man i løbet af 10-15 år er nået så langt, at man vil kunne indføre den fulde tilvalgsskole - - - hvis det da ikke til den tid viser sig, at tilvalgsskolen er forældet!!!

D A G B O G

- den 2.2. Skolelægen har taget de nye lokaler i kælderen under administrationsfløjen i brug. Sygeplejerske fru Schrøder assisterer ved undersøgelserne.
- den 1.-3.2. Der tilmeldtes 47 elever til de nye førsteklasser. Vi får altså 2 nye førsteklasse. Skolemodenhedsprøve afholdes i maj.
- den 15.2. Tilmelding til 8. kl.: 38 elever
- - 9. kl.: 22 elever
- - 10. kl.: 17 elever
- den 7.2. Forældrekonkultation for forældre til elever i 9. kl. ved erhvervsvejleder Magnus Mikkelsen.
- den 24.-25.2. Skolefesten. Vi takker alle, der mødte frem.
- 27.2.-2.3. Terminsprøve for 9. klasserne.
- den 28.2. Rejsegilde (3. etape). Dette byggeafsnit omfatter: en småbørnsafdeling med 3 klasseværelser, en toiletbygning, sløjdlokaler og gymnastiksal med omklædningsrum m.m.
- den 10.3. Fagkonsulent Ravn Jensen og lærerstuderende på sang/musik-linjen på Haderslev Statsseminarium overværer sangundervisning.

fra onsd. d. 22. til
onsd. d. 29. marts
(begge dage medregnet)

påskeferie

lørdag, d. 15.4.

forældredag

mandag, d. 17.4.

konkultation

onsd. d. 19. og
torsd. d. 20.4.

optagelsesprøve til 1. realklasse

fred. d. 21. og
lørd. d. 22.4.

bededagsferie

Den skriftlige del af prøven ved afslutn. af 9. klasse:

onsdag, d. 26.4.	dansk stil
torsdag, d. 27.4.	regning (talopgaver)
fredag, d. 28.4.	regning (tekstopgaver)
tirsdag, d. 2.5.	regnskabsføring
onsdag, d. 3.5.	diktat
onsdag, d. 24.5.	maskinskrivning